

Απαντήσεις προτεινόμενες – ενδεικτικές. Υπάρχει μόνο ένας καλός τρόπος... ο Δικός σας!

B.2 Σε μια οικονομία παράγονται δύο αγαθά, γάλα (Γ) και δημητριακά (Δ). Όλοι οι συντελεστές παραγωγής της οικονομίας χρησιμοποιούνται πλήρως, οι τεχνολογίες παραγωγής των αγαθών Γ και Δ είναι δεδομένες και οι προτιμήσεις των νοικοκυριών για τα δύο αγαθά είναι αμετάβλητες. Ο παρακάτω πίνακας παραθέτει ορισμένους από τους αποδοτικούς συνδυασμούς παραγωγής των αγαθών Γ και Δ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1				
ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ Δ (κιλά)	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ Γ (ΚΕ _Γ)	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ Δ (ΚΕ _Δ)
A	0	1000		
			⊕	⊕
B	100	⊕	⊕	⊕
E	250	600	⊕	⊕
Z	⊕	0		

Ζητείται:

A. Να συμπληρώσετε τα κενά (⊕) στον Πίνακα, υποθέτοντας ότι μεταξύ των συνδυασμών B και E, για την παραγωγή τριών (3) κιλών του αγαθού Γ απαιτείται η θυσία έξι (6) κιλών του αγαθού Δ, ενώ μεταξύ των συνδυασμών E και Z, απαιτείται η θυσία δύο (2) κιλών του αγαθού Γ για την παραγωγή οκτώ (8) κιλών του αγαθού Δ. **(1,5 μονάδες)**

B. Να σχεδιάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (ΚΠΔ) της οικονομίας. **(0,5 μονάδες)**

Γ. Με τη χρήση του κόστους ευκαιρίας, να ελέγξετε εάν ο συνδυασμός K(Γ = 180, Δ = 650) είναι εφικτός, ανέφικτος ή μέγιστος, αιτιολογώντας σύντομα την απάντησή σας. **(0,75 μονάδες)**

Δ. Έστω ότι η οικονομία παράγει τον συνδυασμό Θ(Γ = 150, Δ = 700). Αν στην οικονομία επιθυμούν να διπλασιάσουν την παραγωγή του αγαθού Γ, πόσο πρέπει να μειωθεί η παραγωγή του αγαθού Δ; **(0,75 μονάδες)**

A) Όπως σημειώνεται “το κόστος ευκαιρίας..δείχνει αυτά από τα οποία κάποιος θα πρέπει να παραιτηθεί για να αποκτήσει το (υπό εξέταση) αγαθό” (Krugman & Wells, 2018, σελ. 46). Διαφορετικά, λέμε ότι το κόστος ευκαιρίας ενός αγαθού X είναι το σύνολο της ποσότητας του άλλου αγαθού (έστω Y) που πρέπει να θυσιάσουμε για να αποκτήσουμε μια παραπάνω μονάδα από το X. Υπολογίζεται από τον τύπο (Krugman & Wells, 2018, σελ. 62)

$$KE_X = \frac{\Delta Q_Y}{\Delta Q_X}$$

Έχοντας κατά νου τον παραπάνω τύπο και τις πληροφορίες της εκφώνησης σκεφτόμαστε ότι μεταξύ των συνδυασμών B και E το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Γ σε όρους του αγαθού Δ είναι

$$KE_{\Gamma} = \frac{\Delta Q_{\Delta}}{\Delta Q_{\Gamma}} = \frac{6}{3} = 2 \text{ μονάδες αγαθού } \Delta \text{ (άρα από τον συνδυασμό B προς τον συνδυασμό E για κάθε μία επιπλέον μονάδα του αγαθού } \Gamma \text{ θα θυσιάζω 2 μονάδες του αγαθού } \Delta)$$

Οπότε μπορώ πλέον να βρω την ποσότητα του αγαθού Δ που αντιστοιχεί στο συνδυασμό B της υπό εξέταση καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων με τον εξής τρόπο

$$KE_{\Gamma (B \rightarrow E)} = 2 \Rightarrow \frac{\Delta Q_{\Delta}}{\Delta Q_{\Gamma}} = 2 \Rightarrow \frac{X - 600}{250 - 100} = 2 \Rightarrow 2 \times 150 = X - 600 \Rightarrow X = 900$$

Έχοντας κατά νου τις πληροφορίες της εκφώνησης σκεφτόμαστε ότι μεταξύ των συνδυασμών Ε και Ζ το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Δ σε όρους του αγαθού Γ είναι

$$KE_{\Delta} = \frac{\Delta Q_{\Gamma}}{\Delta Q_{\Delta}} = \frac{2}{8} = 0,25 \text{ μονάδες αγαθού } \Gamma \text{ (άρα από τον συνδυασμό } Z \text{ προς τον συνδυασμό } E \text{ για κάθε μία επιπλέον μονάδα του αγαθού } \Delta \text{ θα θυσιάζω } 0,25 \text{ μονάδες του αγαθού } \Delta)$$

Οπότε μπορώ πλέον να βρω την ποσότητα του αγαθού Γ που αντιστοιχεί στο συνδυασμό Ζ της υπό εξέταση καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων με τον εξής τρόπο:

$$KE_{\Delta (Z \rightarrow E)} = 0,25 \Rightarrow \frac{\Delta Q_{\Gamma}}{\Delta Q_{\Delta}} = 0,25 \Rightarrow \frac{X - 250}{600 - 0} = 0,25 \Rightarrow 0,25 \times 600 = X - 250 \Rightarrow X = 400$$

Έχοντας πλέον τον ακριβή συνδυασμό ποσοτήτων του συνδυασμού Β (και αξιοποιώντας και τα δεδομένα του συνδυασμού Α) μπορώ να βρω το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Γ και το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Δ μεταξύ των δύο αυτών συνδυασμών ως εξής:

$$KE_{\Gamma (A \rightarrow B)} = \frac{\Delta Q_{\Delta}}{\Delta Q_{\Gamma}} = \frac{1000 - 900}{100 - 0} = \frac{100}{100} = 1$$

$$KE_{\Delta (B \rightarrow A)} = \frac{\Delta Q_{\Gamma}}{\Delta Q_{\Delta}} = \frac{100 - 0}{1000 - 900} = \frac{100}{100} = 1$$

Αξιοποιώντας τα δεδομένα των συνδυασμών Β και Ε υπολογίζω το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Δ μεταξύ των δύο αυτών συνδυασμών ως εξής:

$$KE_{\Delta (E \rightarrow B)} = \frac{\Delta Q_{\Gamma}}{\Delta Q_{\Delta}} = \frac{250 - 100}{900 - 600} = \frac{150}{300} = 0,5$$

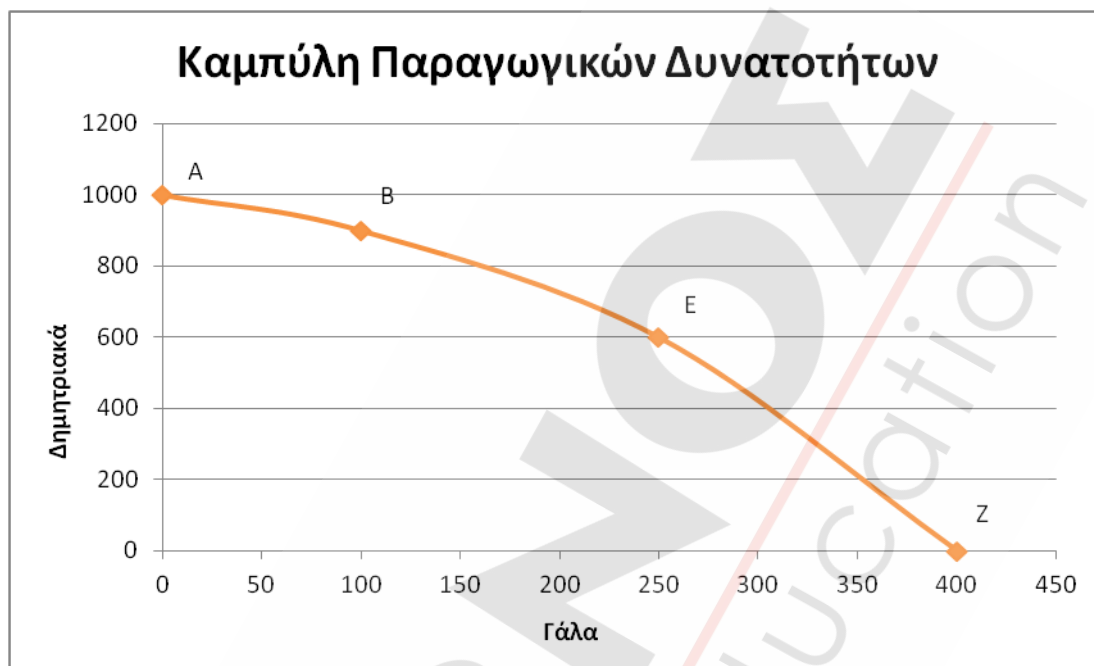
Τέλος, αξιοποιώντας τα δεδομένα των συνδυασμών Ε και Ζ υπολογίζω το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Γ μεταξύ των δύο αυτών συνδυασμών ως εξής:

$$KE_{\Gamma (E \rightarrow Z)} = \frac{\Delta Q_{\Delta}}{\Delta Q_{\Gamma}} = \frac{600 - 0}{400 - 250} = \frac{600}{150} = 4$$

Ο πίνακας έχει ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1				
ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ Δ (κιλά)	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ Γ (KE_{Γ})	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ Δ (KE_{Δ})
A	0	1000		
			⊕ 1	⊕ 1
B	100	⊕ 900		
			⊕ 2	⊕ 0,5
E	250	600		
			⊕ 4	⊕ 0,25
Z	⊕ 400	0		

Β) Αμέσως παρακάτω παρουσιάζεται η καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας βάσει και των στοιχείων του πίνακα έτσι όπως διαμορφώθηκε στο αμέσως προηγούμενο ερώτημα (αναφορικά με τους τέσσερις συνδυασμούς Α, Β, Ε και Ζ)

Γ) Ο συνδυασμός Κ βάσει του πίνακα που έχω δημιουργήσει στο πρώτο ερώτημα βρίσκεται κάπου ενδιάμεσα στους συνδυασμούς Β και Ε. Οπότε αξιοποιώντας το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Γ μεταξύ αυτών των δύο συνδυασμών και έχοντας ως αφετηρία τον συνδυασμό Β θα μπορούσα να εντοπίσω μέχρι πόσα κιλά του αγαθού Δ μπορώ να παράγω αν ταυτόχρονα παράγω 180 κιλά του αγαθού Γ. Έχοντας κατά νου το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Γ που είναι ίσο με 2 λέω ότι αφού για 1 επιπλέον κιλό του αγαθού Γ πρέπει να θυσιάσω 2 κιλά του αγαθού Κ τότε, για να μπορέσω να παράγω 80 επιπλέον κιλά του αγαθού Γ (100 -> 180) θα πρέπει να θυσιάσω 160 κιλά του αγαθού Δ και επομένως από 900 κιλά του αγαθού Δ να πάω στα 740 κιλά (900 -> 740).

Αλγεβρικά κάνω:

$$KE_{\Gamma} = 2 \Rightarrow \frac{\Delta Q_{\Delta}}{\Delta Q_{\Gamma}} = 2 \Rightarrow \frac{900 - X}{180 - 1000} \Rightarrow X = 740$$

Εν τέλει, φαίνεται ότι η συγκεκριμένη οικονομία όταν παράγει 180 κιλά του αγαθού Γ μπορεί να παράγει ταυτόχρονα να παράγει μέχρι και 740 κιλά του αγαθού Δ και επομένως ο συνδυασμός Κ (Γ=180, Δ=650) αφενός μεν είναι **εφικτός** αφετέρου είναι μη-αποτελεσματικός (υποδηλώνοντας αναποτελεσματική χρήση των παραγωγικών πόρων της οικονομίας).

Δ) Η επιθυμία για διπλασιασμό της παραγωγής του αγαθού Γ στην ουσία θα μας οδηγήσει σε μια ποσότητα 300 κιλών αγαθού Γ (από τα 150 κιλά που παράγονται τώρα στον συνδυασμό Θ). Έχοντας κατά νου το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Γ

μεταξύ των συνδυασμών E και Z (όπου εκεί “μέσα” βρίσκεται η ποσότητα των 300 κιλών του αγαθού Γ) και έχοντας ως αφετηρία τον συνδυασμό E θα μπορούσαμε να βρούμε μέχρι πόσα κιλά του αγαθού Δ μπορεί να παράγει η οικονομία ταυτόχρονα με τα 300 κιλά Γ . Το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Γ μεταξύ των συνδυασμών E και Z είναι 4 που σημαίνει ότι για να αυξήσω την παραγωγή κατά 50 κιλά (από 250 κιλά Γ σε 300 κιλά Γ) θα πρέπει να μειώσω ταυτόχρονα την παραγωγή του Δ κατά ένα μέγεθος 4πλάσιο του 50 δηλαδή κατά 200 κιλά (και από 600 κιλά Γ στο σημείο E να πάω στα 400 κιλά). Εν τέλει η οικονομία μπορεί παράγοντας 300 κιλά του Γ να παράγει ταυτόχρονα 400 κιλά του Δ . Άρα από το συνδυασμό Θ ($\Gamma=150$, $\Delta=700$) για να μπορέσει η οικονομία να πάει στα 300 κιλά αγαθού Γ θα πρέπει σίγουρα **να στερηθεί 300 κιλά του αγαθού Δ** (δλδ. από τα 700 κιλά Δ που παράγει τώρα να πέσει στα 400).